

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/237/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2515200765
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2515200765.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného splnomocnencom: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: X. Y., nar. XX.X.XXXX, adresa Q., P. XXX/XX, zastúpenej advokátom: JUDr. Mgr. Marián Kropaj, PhD., so sídlom Piešťany, Krajinská 3, o zaplatenie 2.381,56 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 5C/32/2015-175, zo dňa 29.6.2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanej priznal voči žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Rozhodnutie súd odôvodnil právne aplikáciou § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, až 4, § 53 ods. 1, 5, § 524 ods. 1, 2, § 525 ods. 2, § 39 Občianskeho zákonníka, § 2 a) písm. a), b), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2, 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a vecne tým, že: „Predmetom tohto konania je pohľadávka, ktorá bola na žalobkyňu postúpená bankou. Pred hodnotením oprávnenosti uplatneného práva sa súd musel zaoberať tým, či žalobkyňa je aktívne vecne legitimovaná domáhať sa zaplatenia peňažnej pohľadávky voči žalovanej na základe predmetnej zmluvy. Súd skúma aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu a pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného/žalovanej z úradnej povinnosti. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok) respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.06.2010 sp. zn. 2 Cdo 205/2009). Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca preukáže, že má subjektívne právo na plnenie od žalovaného uplatnené v konaní. V opačnom prípade súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Ustanovenie § 524 Občianskeho zákonníka priznáva veriteľovi právo postúpiť svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka písomnou zmluvou inému subjektu. Postúpením pohľadávky dochádza k zmene v osobe veriteľa, novým veriteľom sa stane postupník, ktorý nadobúda pohľadávku s príslušenstvom a právami s ňou spojenými. Stanovená obligatórna písomná forma zmluvy o postúpení pohľadávok bola v danom prípade splnená. Keďže pôvodný veriteľ je bankou, zákonodarcom sú stanovené ďalšie podmienky, ktoré musia byť splnené, aby mohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky banky na inú osobu. V zmysle ustanovenia § 92 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách môže banka postúpiť pohľadávku voči klientovi aj bez súhlasu klienta a aj osobe, ktorá nemusí byť bankou vtedy, ak predtým banka písomne vyzve klienta na úhradu omeškaných splátok pohľadávky

a klient, teda dlžník je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením časti svojho peňažného záväzku voči banke. Tieto predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (obdobne napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.5.2014 sp. zn. 6Co/119/2013). Striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a nepodporujú záver o možnosti odklonu od pravidla cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučujú dobromyseľnosť postupníka. Účelom tohto ustanovenia nie je len ochrana bankového tajomstva, ale aj ochrana klientov banky. Citované ustanovenie stanovuje podmienky, za ktorých môže banka aj bez súhlasu klienta postúpiť svoju pohľadávku na inú osobu, čo výkladom a contrario znamená, že ak podmienky uvedené v tomto ustanovení splnené nie sú, banka postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže. Postúpenie pohľadávky bankou bez splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách je potrebné považovať za konanie v rozpore so zákonom a takýto úkon je absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pričom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu má súd povinnosť prihliadať ex officio (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 27.04.2017 sp. zn. 19Co/363/2016). Listom z 18.06.2012 Slovenská Sporiteľňa, a. s. vyzvala žalovanú k úhrade 232,77 eur. V konaní však nebolo žiadnou listinou preukázané, že by táto výzva bola doručená žalovanej, túto skutočnosť nepotvrdila ani žalovaná. Žalobkyňa súdu nepredložila ani podací hárok ohľadom zaslania tejto listiny žalovanej (nebolo teda preukázané, že by listina bola vôbec odoslaná a teda že sa dostala do sféry dispozície žalovanej). Listom z 20.05.2013 Slovenská Sporiteľňa, a. s. oznámila žalovanej, že nastal prípad porušenia v zmysle bodu 7.6.1 písm. a/ VOP a ku dňu 17.05.2013 vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru. Úverová pohľadávka predstavuje sumu 3.550,94 eur. Predmetné oznámenie bolo žalovanej doručené 29.05.2013. Nakoľko však došlo k zosplateniu splátok od 20.06.2013 do 20.09.2018 (počet splátok 64), ku dňu 17.05.2013, s predmetnými splátkami sa žalovaná ani nemohla dostať do omeškania pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru (práve tieto splátky sú predmetom tohto konania). Pohľadávka zo zmluvy o úvere bola na žalobkyňu postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok z 27.06.2013, ktorá bola uzavretá medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a. s. a postupníkom - žalobkyňou. Slovné spojenie v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách „napriek písomnej výzve“ znamená, že najskôr musí dôjsť k písomnej výzve, kedy začne plynúť lehota 90 dní na splnenie záväzku a až po jej uplynutí môže dôjsť k postúpeniu pohľadávky na iný subjekt. Tento predpoklad však v danej veci splnený nebol. Súd podporne poukazuje i na výklad ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách Krajským súdom v Žiline v rozhodnutí z 24.02.2016 sp. zn. 7Co/715/2015, v ktorom sa uvádza, že uvedené zákonné ustanovenie v prvej vete hovorí o tom, že ak bola doručená písomná výzva banky na úhradu dlžnej sumy, napriek ktorej však za obdobie dlhšie ako 90 kalendárnych dní túto dlžnú sumu dlžník neuhradí, môže banka pohľadávku postúpiť inej osobe, ktorá nie je bankou aj bez jeho súhlasu. Veta druhá hovorí o tom, že banka takéto právo nemôže uplatniť, ak by jej klient pred postúpením uhradil omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Banka však aj v prípade, že klient uhradí omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva, môže pohľadávku postúpiť v prípade, ak súčet všetkých omeškaní so splnením, čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke, alebo pobočke zahraničnej banky, presiahol jeden rok. Inými slovami povedané, banka musí najskôr klienta vyzvať na úhradu peňažného záväzku, s ktorým je v omeškaní, ak po tejto výzve dlhšie ako 90 kalendárnych dní klient neuhradí peňažný záväzok, môže banka postúpiť pohľadávku aj na tretiu osobu, ktorá nie je bankou. V prípade, ak by aj po uplynutí 90 dní klient svoj peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní, uhradil, takto banka postupovať nemôže, ak však po uplynutí 90 dní klient svoj omeškaný peňažný záväzok uhradí, ale ide o peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní dlhšie ako 1 rok, môže banka aj napriek tejto úhrade pohľadávku postúpiť. Uvedené vyplýva aj z formulácie „napriek písomnej výzve...“, čo znamená, že najskôr musí byť vyhotovená písomná výzva a potom môže nastať situácia, že klient bude dlhšie ako 90 dní v omeškaní alebo nebude, teda táto okolnosť je až následná a od nej sa odvíja možnosť postúpiť pohľadávku na nebankový subjekt. Obdobný názor vyjadril aj Krajský súd v Trnave v rozsudku z 19.04.2017 sp. zn. 23Co/68/2016 v odseku 19. Podľa názoru súdu úpravou § 92 ods. 8 (predtým odsek 7) mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie by banku malo motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkovej vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné

sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou. Súd má zato, že v danej veci neboli splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky banky a tie musia byť splnené súčasne (písomná výzva a 90 dní omeškania žalovanou) v čase postúpenia pohľadávky, zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 27.06.2013 je absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, a to pre nedodržanie zákonnej podmienky uvedenej v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. V konaní preto žalobkyňa nie je aktívne legitimovaná. Postupca totiž postúpil zosplatnenú pohľadávku pred uplynutím 90 dňovej lehoty (zmluva o postúpení pohľadávok je preto minimálne v časti týkajúcej sa postúpenia pohľadávky, ktorá je predmetom tohto sporu neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom). Doručenie inej výzvy žalobkyňa nepreukázala. Následné (opakované) zosplatnenie úveru postupníkom ostáva bez právneho významu. Na základe tohto konštatovania, že žalobkyňa nie je v konaní aktívne legitimovaná, je potrebné žalobu zamietnuť. Je preto nadbytočné skúmať ďalšie podmienky vo vzťahu k ne/oprávnenosti nároku žalobkyne, resp. zaoberať sa ďalšími námietkami strán (napr. aj námietkou premlčania). Prípadnými inými rozhodnutiami súdov (okresných či krajských), v ktorých by bol vyjadrený odlišný názor ako aj názorom NBS, nie je súd v danom konaní viazaný. V článku I bod 7 zmluvy o úvere a bližšie vo všeobecných obchodných podmienkach Slovenskej sporiteľne, a. s. v bode 18.14 je upravená možnosť postúpenia pohľadávky. Okrem iného sa uvádza, že „banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť na tretiu osobu akékoľvek pohľadávky voči klientovi“ avšak zároveň sa tam uvádza, že „klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči banke len s predchádzajúcim písomným súhlasom banky“, čo spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch v neprospech spotrebiteľa, preto naň súd neprihliadal ako na platné dojednanie (umožňuje obísť splnenie predpokladov pre postúpenie pohľadávky uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách). Nie je zrejmé, prečo by mal dodávateľ mať právo postúpiť svoju pohľadávku voči spotrebiteľovi na tretie osoby bez všetkého a prečo by takéto právo mal mať spotrebiteľ len po predchádzajúcom písomnom súhlase dodávateľa. Jedná sa o zjavnú nerovnováhu práv účastníkov zmluvy a to bez akejkoľvek právnej relevancie a preto ide o neprijateľnú podmienku podľa § 53 Občianskeho zákonníka (výpočet v zákone je len demoštratívny). Pretože stranou sporu nie je samotný dodávateľ, súd neprijateľnú podmienku vo výroku rozsudku nevyhlasoval. Na uvedenom nemení nič ani následné podpísanie uznania záväzku, nakoľko žalovaná uznala záväzok voči subjektu, na ktorý neprešla pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a.s. a tento úkon nemôže vyvolať žiadne účinky vo vzťahu k žalovanej pohľadávke. Na základe vyššie uvedeného súd žalobu v celom rozsahu zamietol.“

3. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 257, § 262 ods. 1 CSP a konštatoval, že plne úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania voči neúspešnej žalobkyni v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

4. Proti tomuto rozsudku výslovne podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobca, ktorým navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok preskúmal a v zmysle § 388 CSP zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu, resp. v zmysle § 389 ods. 1 CSP ho zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom si zároveň vyčíslil trovy odvolacieho konania v súhrnnej výške 274,66 Eur z titulu súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia. Ako odvolací dôvod uviedol, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

5. Ako prvé riešil splnenie podmienok v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len ZoB). Zdôraznil, že v konaní bolo celkom nesporne preukázané, že pred postúpením pohľadávky právny predchodca žalobcu dodržal všetky podmienky, ktoré mu § 92 ods. 8 ZoB ukladá a teda nedošlo k porušeniu bankového tajomstva. Bolo preukázané, že žalovaný bol v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol právnym predchodcom žalobcu opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok a to výzvou zo dňa 18.6.2012 a výzvou označenou ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ zo dňa 20.5.2013, ku ktorej žalobca pripojil kópiu doručky, ktorá preukazovala doručovanie tejto výzvy

žalovanému. Vzhľadom na to súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam ak uzavrel, že žalobca nepreukázal, že by výzva žalovanému bola doručená, nakoľko k výzve zo dňa 20.5.2013 žalobca pripojil kópiu doručanky, ktorá nesporne preukazovala jej doručenie žalovanému. Nesúhlasí s právnym názorom súdu, podľa ktorého v zmysle § 92 ods. 8 ZoB je na splnenie predpokladov podľa tohto ustanovenia potrebné, aby bol dlžník v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pričom táto lehota začína plynúť až po doručení výzvy banky. Takýto výklad z dikcie § 92 ods. 8 nevyplýva. Ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB totiž pojednáva len o písomnej výzve banky voči svojmu klientovi, t.j. výzve banky k úhrade omeškaných splátok úveru, ktorá môže byť vykonaná kedykoľvek za trvania omeškania dlžníka. Ak by zákonodarca mienil týmto ustanovením poskytnúť dlžníkovi lehotu na dobrovoľné plnenie po dobu 90 dní od doručenia výzvy, bolo by to v ust. § 92 ods. 8 výslovne a jednoznačne uvedené. Na základe uvedeného možno uzavrieť, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko v konaní bolo predloženými listinnými dôkazmi preukázané, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a teda bolo preukázané, že zo strany postupcu nedošlo k porušeniu § 92 ods. 8 ZoB a porušeniu bankového tajomstva.

6. V ďalšom sa žalobca zaoberal súhlasom žalovaného s postúpením pohľadávky, pričom odkázal na čl. I. bod 7 Zmluvy o splátkovom úvere č. 0264165810a na bod 18.14 všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorých klient výslovne súhlasil s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky..... V tejto súvislosti odkázal aj na znenie § 89 ods. 1 ZoB a na uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10 Co/76/2016, 9Co/145/2015, 19 Co/2/2016 aj 11 Co/206/2015 a 11Co/11/2015.

7. V ďalšej časti odvolateľ riešil oznámenie o postúpení pohľadávky, pričom poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 4Obo/210/2001, aj rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/248/2016, . 8Co/564/2015 a 5Co/228/2016, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/387/2015, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/133/2013, v podstate s jednotným názorom, že relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky, súd z takéhoto oznámenia vychádza bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení.

8. V poslednom bode odvolania odvolateľ riešil platnosť postúpenia pohľadávky vo vzťahu k § 92 ods. 8 ZoB, pričom namietal, že ust. § 92 ods. 8 nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Zo systematického zaradenia tohto ustanovenia je zrejmé, že jeho účelom je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. V tejto súvislosti odkázal na názor doc. JUDr. T. Q. v časopise Súkromné právo 1/2015, z čoho vyvodil, že doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi v zmysle § 92 ods. 8 ZoB nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. Okrem toho vzhľadom na dikciu § 92 ods. 8 ZoB, s poukazom na to, že omeškanie žalovaného trvalo nepochybne viac ako rok, zastal názor, že právny predchodca žalobcu by konal v súlade s § 92 ods. 8 ZoB aj v takom prípade, ak by písomnú výzvu žalovanému nezasielal. V tejto súvislosti odkázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/223/2015 a 19 Co/2/2016.

9. Žalovaná podala prostredníctvom svojho advokáta písomné vyjadrenie k doručenému odvolaniu, v ktorom uviedla, že Žalobca v odvolaní iba zopakoval svoju argumentáciu prezentovanú na pojednávaniach a nič nové neuviedol, preto nepovažuje za potrebné sa k odvolaniu podrobnejšie vyjadrovať. Všetky tvrdenia a použitá argumentácia boli skôr prezentované a súd sa nimi vyčerpávajúcym a veľmi precíznym spôsobom vysporiadal v rozsudku. Žiada odvolací súd, aby prvoinštančný rozsudok ako vecne správny potvrdil a priznal jej náhradu trov právneho zastúpenia.

10. K doručenému vyjadreniu žalovanej k odvolaniu sa žalobca už písomne nevyjadril.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie v napadnutej časti vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné

odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, v dôsledku čoho bolo nevyhnutné rozsudok v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec prvoinštančnému súdu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie.

12. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie dospel k správne skutkovému a právne záveru, že žalobca v konaní nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu z dôvodu súdom prvej inštancie ustálenej neplatnosti zmluvy o postúpení, pretože neboli preukázané podmienky postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, keď nebolo preukázané, že žalovaná bola riadne písomne vyzvaná na splnenie svojho záväzku pôvodným veriteľom (t.j. že žalovaná bola nepretržite v omeškaní so splácaním úveru po dobu najmenej 90 dní po doručení písomnej výzvy banky), v dôsledku čoho mal byť daný dôvod na zamietnutie žaloby.

13. Právne posudzovanie veci je činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná alebo neprizná. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu (buď v tom, že na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval).

14. V zmysle § 524 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému (ods. 1). S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené (ods. 2).

15. Podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení (ods. 2).

16. V zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 o bankách ... ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní s plnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu, ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

17. Žalobca v odvolaní okrem iného namietal, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil v dôsledku nesprávnej aplikácie § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách s tým, že toto ustanovenie nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky, keďže jeho účelom je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nie platnosti postúpenia pohľadávok.

18. Odvolací súd sa týmto názorom žalobcu nestotožnil. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď sa prioritne zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

19. Predmetom konania je pohľadávka, ktorej zaplata sa žalobca domáha ako postupník pôvodného veriteľa (Slovenská sporiteľňa, a.s.) zo zmluvy, ktorú tento uzavrel so žalovanou, bolo preto potrebné, aby v prvom rade preukázal svoju aktívnu legitímáciu, teda legitímne nadobudnutie v žalobe uplatnených práv od pôvodného veriteľa. Zo spisu vyplýva, že na preukázanie svojej aktívnej legitímácie súdu prvej inštancie predložil kópiu zmluvy o postúpení pohľadávok.

20. Stranou v spore sa niekto môže stať bez toho, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť stranou určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či stranou objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004).

21. Ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v cit. § 92 ods. 8 ZoB, je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 120 ods. 1 OSP resp. od 1.7.2016 v zmysle § 132 ods. 1 CSP tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlužníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu „zostal“ v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka. Obdobný záver prijal aj Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 7Cdo 26/2017 zo dňa 28.3.2018, podľa ktorého podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nemôže (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ).

22. Vychádzajúc z vyššie uvedených právnych a teoretických východísk, súd prvej inštancie (napriek opačnému názoru odvolateľa) sa správne prioritne zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu s použitím § 92 ods. 8 ZoB. Súd prvej inštancie pritom správne v rozsudku skonštatoval, že právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru a listom zo dňa 20.5.2013 vyzvala žalovanú na úhradu dlhu 3.550,94 Eur do 10 dní od prevzatia oznámenia, pričom tento list bol doručený 29.5.2013. Tieto skutkové závery súdu prvej inštancie prijaté v odôvodnení preskúmaného rozsudku majú riadnu oporu aj vo vykonanom dokazovaní, keďže v spise je založená kópia listu Slovenskej sporiteľne, a.s., adresovaná žalovanej vzťahujúca sa k zmluve o úvere č. 363833343 (ktorá je predmetom tohto konania), ktorým banka vyhlásila mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru ku dňu 17.5.2013 s tým, že úverová pohľadávka ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti predstavuje 3.550,94 Eur. Zároveň banka vyzvala žalovanú k splateniu uvedenej pohľadávky s príslušenstvom do 10 dní od prevzatia oznámenia na označený účet. K tomuto oznámeniu je zároveň pripojená korešpondujúca doručka o doručení tohto oznámenia žalovanej do vlastných rúk dňa 29.5.2013.

23. Je potom nesporné, z čoho vychádzal i súd prvej inštancie, že žalobca v konaní relevantným spôsobom preukázal, že žalovaná ako dlžníka, bola jeho pôvodným veriteľom Slovenskou sporiteľňou, a.s. písomne vyzvaná bankou na splnenie peňažného záväzku.

24. Odvolací súd sa ale ďalej už nezhoduje s tým záverom prvoinštančného súdu, že: „slovné spojenie v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách „napriek písomnej výzve...“ znamená, že najskôr musí byť vyhotovená písomná výzva a až potom môže nastať situácia, že klient bude dlhšie ako 90 dní v omeškaní

alebo nebude, teda že táto okolnosť je až následná a od nej sa odvíja možnosť postúpiť pohľadávku na nebankový subjekt.“ .

25. Podľa odvolacieho súdu v zmysle citovaného ustanovenia § 92 ods. 8 (ods. 15 odôvodnenia) predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 súvislých dní pred postúpením, a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Pokiaľ aj z uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva slovné spojenie „napriek písomnej výzve....“, neznamená to „po výzve....“, ako sa mylne domnieva prvoinštančný súd, pretože to zo znenia tohto ustanovenia nevyplýva a nemožno to z neho ani vyvodiť. V slovnom spojení „napriek písomnej výzve“ slovo „napriek“ vyjadruje príslovku zreteľa, z čoho potom v kontexte s celým znením tohto zákonného ustanovenia, teda i jeho ods. 2 možno vyvodiť jedine to, že banka pred postúpením bankovej pohľadávky je povinná klienta, ktorý je v omeškaní so splatením svojho záväzku, písomne vyzvať na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu „zostal“ v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní.

26. Prvoinštančný súd potom uplatnený nárok žalobcu v zmysle vyššie uvedených záverov neskúmal, preto je jeho záver o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zatiaľ predčasný, v dôsledku čoho sa potom súd prvej inštancie viac ani nezaoberal právnou a vecnou správnosťou a dôvodnosťou žalobcom uplatňovaných nárokov zo zmluvy o úvere č. 363833343 a neposkytol tak žalovanému spotrebiteľovi ex offio súdnu ochranu jeho práv a v tomto smere nevykonal ani potrebné dokazovanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

27. S poukazom na vyššie uvedené bolo potom nevyhnutným, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie s použitím § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil, keďže súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované (v danom prípade nevyhnutné) dôkazy, pričom vzhľadom na rozsah potrebného dokazovania nie je účelné doplniť dokazovanie pred odvolacím súdom, a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

28. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude opätovne vec preskúmať, opakovane dôsledne v zmysle vyššie naznačeného posúdiť aktívnu legitimáciu žalobcu a následne sa zaoberať vecnou aj právnou správnosťou a dôvodnosťou žalobcom uplatnených nárokov, za tým účelom v súlade s § 295 CSP doplniť dokazovanie, jeho výsledky nadväzne opätovne komplexne vyhodnotiť, posúdiť podľa príslušných hmotnoprávných ustanovení a následne znova vo veci rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s § 220 ods. 2 CSP odôvodniť.

29. V novom rozhodnutí pritom prvoinštančný súd rozhodne zároveň aj o náhrade trov konania včítane trov tohto odvolacieho (§ 396 ods. 1 CSP).

30. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).